

Remissvar över betänkandet *Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid (SOU 2024:66)*

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, har av regeringen anmodats yttra sig över betänkandet *Livsviktigt lärande – fler vägar till kunskap för att förebygga suicid* (SOU 2024:66).

Betänkandet innehåller förslag om hur ett nationellt ansvar för breda händelseanalyser efter suicid kan utformas, i syfte att skapa bättre förutsättningar för ett effektivt och ändamålsenligt suicidpreventivt arbete, genom ett ökat lärande i berörda verksamheter, samt ett stärkt samarbete mellan samhällsaktörer på lokal, regional och nationell nivå.

Utredningen lämnar tre övergripande förslag som handlar om att (1) inrätta en nationell utredningsfunktion och centrum för suicidutredningar som ska utreda och analysera suicid ur ett systemperspektiv, (2) sekretessbrytande bestämmelser mellan hälso- och sjukvården, verksamheter inom Socialtjänsten och LSS-verksamhet i syfte att möjliggöra bredare utredningar efter lex Maria och Sarah samt att (3) en statlig satsning görs för att stimulera arbetet med suicidpreventiva analyser i lokal samverkan. Utredningen lämnar även en rad förslag på författningsändringar.

I Fortes uppdrag ingår att finansiera forskning inom hälsa, arbetsliv och välfärd. På området psykisk hälsa och suicidprevention har Forte bland annat ansvar för ett tioårigt forskningsprogram om psykisk hälsa och suicidprevention och har även bidragit till Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsens arbete med att ta fram en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention. Fortes remissvar berör de delar som rör Fortes verksamhet, inte utredningen i sin helhet.

Forte instämmer principiellt i att suicidpreventivt arbete kan gynnas av ökad samverkan på lokal, regional och nationell nivå och att utredningar och analyser bör ha breda ansatser och ett systemperspektiv. Att berörda aktörer får de regelbaserade verktyg som behövs för att utreda, och att kunskap och erfarenheter tillvaratas på lokal nivå kan också utgöra viktiga delar i att bidra till lärande efter suicid. Forte ser i stora drag även positivt på förslaget att genomföra en statlig satsning på området för att stimulera arbetet med suicidpreventiva analyser.

Forte vill dock understryka vikten av att det suicidpreventiva arbetet tar sin utgångspunkt i befintlig forskning och kunskap men även i den kommande nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention. Det är därför centralt att de förslag som läggs här i syfte att bättre förstå *enskilda* suicider/suicidförsök samtidigt kan bidra till en bättre förståelse av suicidproblematiken mer *generellt*, och i synnerhet bidra till kunskap om hur det suicidpreventiva arbetet kan stärkas. Den nationella funktionen behöver exempelvis ha en tydlig koppling till och ett uppdrag kring forskning, och även möjlighet att samla in och bearbeta de data som krävs för detta. På så sätt kan forskningen få de

förutsättningar som krävs för att täppa till kunskapsluckorna som finns på området och att gapet mellan forskning, policy och praktik överbryggas. Forte välkomnar vidare samordning med det nationella forskningsprogrammet för psykisk hälsa och suicidprevention.

I detta ärende har generaldirektör Jonas Björck fattat beslut efter föredragning av forskningssekreterare Frida Alicedotter Bartonek i samråd med forskningssekreterare Lidija Kolouh, avdelningschef Cecilia Beskow, enhetscheferna Stella Jacobson och Dag Hervieu samt huvudsekreterare Olle Lundberg.

Jonas Björck
Generaldirektör